

haar gezicht, dat mevrouw niet zien zou...

In haar stoel zat de oude vrouw roerloos, schijnbaar zeer kalm: de kleine wasgele fijne handen sloten krampachtig koud vast in elkaar.

‘Straks zouden ze komen. Oh! ’t wàs wel héél hard....

Zij, die de plaats van haar Marietje had ingenomen.’

In het oude gezicht groefden zich de smartlijnen dieper – alles leefde weer op in haar geest.

De dag – toen haar schoonzoon haar was komen vertellen, dat hij hertrouwen wilde... Stil had zij gezeten, geluisterd naar zijn voorzichtig gekozen woorden – en niets had zij gezegd, zich beheerschend om haar ouden dooven man, die zoo stil-droef daar bij zat.

Maar een jong-hartstochtelijk heete toorn was ontbrand in haar – in bitteren opstand willend verdedigen de nagedachtenis, de opengelaten plaats van háar kind.

Zij had gezwegen. De bruischende stroom van heftige verwijten, die haar naar de lippen drong, vermocht haar bevende mond niet uit te spreken. Zij had daar gezeten, zóó zichtbaar ontzaggelijk lijdend, dat haar schoonzoon ten slotte ook zweeg.

Eindelijk had zij alleen uitgebracht:

‘Dus – jij kunt een ànder stellen – in Marietjes plaats.’

Hij zweeg, gekrenkt. ‘Hij had véél van Marietje gehouden – maar ’t was toch een schandelijke onbillijkheid te eischen, dat hij zóó zou blijven voortleven – in dat ongezellige huis met altijd weer andere miserabele juffrouw-exemplaren, waar de kinderen geen ontzag voor hadden. Voor de kinderen ook was ’t noodig – die verwilderden, werden brutaal en onhandelbaar. Hij snakte weer naar een *thuis*.’

Toen was een paar weken later het bezoek gevolgd van hem en het meisje. Kil en strak van háar kant, de jonge menschen gedrukt en zenuwachtig. De oude vader lag ziek te bed.

Vóór het trouwen gingen de oude lui voor drie maanden naar Wiesbaden. Verleden week waren zij teruggekomen. En nu voor het eerst zou zij komen met de kinderen.

Om de kinderen wilden de grootouders geen breuk – om de kinderen zouden zij het ergste doorstaan.

Zij wachtte....

Langzaam door de suite kwam de doove grootvader, met schuifelend voorzichtige stappen van ouden man.

Bescheiden wilde de juffrouw heen gaan.

Uit haar hoekje kwam de gebroken stem:

‘Blijf je hier, Annette.’

Onhoorbaar ging de juffrouw weer zitten.